

การควบคุมกิจการคลังสินค้า ไซโล และห้องเย็น

ส่วนที่ 1 การควบคุมกิจการคลังสินค้า

1.1 การควบคุมตามกฎหมายมหาชน

กฎหมายมหาชน เป็นกฎหมายที่รัฐใช้ในการควบคุมกำกับและดูแลผู้ประกอบการคลังสินค้าให้เป็นไปโดยถูกต้อง โดยประเทศไทยได้ออกกฎหมายควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัย หรือความผาสุกแห่งสาธารณชนเป็นครั้งแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยได้ตราพระราชบัญญัติควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือผาสุกแห่งสาธารณสุขพ.ศ. 2471 การควบคุมตามกฎหมายดังกล่าวแยกการควบคุมกิจการออกเป็น 2 ประเภทคือ

ก. กิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภคประกอบด้วย รถไฟ รถราง ชุดคลอง เดินอากาศ ประปา ชลประทาน โรงไฟฟ้า และกิจการอื่นซึ่งจะได้ออกพระราชกฤษฎีการะบุไว้ตามยุคตามคราว โดยกิจการเหล่านี้จะประกอบกิจการได้จะต้องได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตหรือสัมปทานแล้ว

ข. กิจการประกันภัย ธนาคารออมสิน เครดิตฟองซิเอร์ หรือกิจการอื่นที่มีสภาพคล้ายคลึงกันกิจการดังกล่าวให้ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะกาล แต่ถ้ากิจการใดยังไม่มีกฎหมายเฉพาะกาลก็จะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐบาลเสนาบดีเจ้าหน้าที (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์) ก่อน

ต่อมาในปี พ.ศ. 2499 ได้มีการออกกฎหมายควบคุมกิจการคลังสินค้าขึ้นเป็นครั้งแรก โดยกำหนดให้กิจการคลังสินค้าเป็นกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัยหรือพาสักแห่งสาธารณชน และมีการออกเงื่อนไขควบคุมกิจการคลังสินค้าในปี 2500

เมื่อคณะปฏิวัติมีอำนาจในการบริหารประเทศในปี 2515 คณะปฏิวัติเห็นว่า การควบคุมกิจการค้าขายอันกระทบถึงความปลอดภัย หรือความพาสักแห่งสาธารณชนมีกฎหมายที่ใช้ควบคุมแยกกันอยู่ ไม่สะดวกแก่การปฏิบัติ ประกอบกับในขณะนั้น ได้มีผู้ประกอบการรับรองหรือรับซื้อตัวเงิน กิจการจัดหาเงินทุนเพื่อบุคคลอื่นและกิจการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์มากขึ้น จึงได้นำเอากิจการที่เคยมีกฎหมายควบคุมอยู่เดิมกับกิจการที่จะควบคุมใหม่รวมกัน แล้วออกประกาศ คณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 พ.ศ. 2515

การควบคุมตามประกาศคณะปฏิวัตินี้ดังกล่าวได้แยกกิจการที่ควบคุมเป็น 2 ประเภท กล่าวคือ

ก. กิจการค้าขายอันเป็นสาธารณูปโภค ประกอบด้วย

1. การรถไฟ
2. การรถราง
3. การชุดคลอง
4. การเดินอากาศ
5. การประปา
6. การชลประทาน
7. การไฟฟ้า

8. การผลิตเพื่อจำหน่ายหรือจำหน่ายก๊าซโดยระบบ
เส้นท่อไปยังอาคารต่าง ๆ
9. บรรดากิจการอื่น อันกระทบกระเทือนถึงความ
ปลอดภัยหรือवासสุขของประชาชนที่ระบุไว้ในพระ
ราชกฤษฎีกา

ผู้ที่ประกอบกิจการเหล่านี้ จะต้องได้รับอนุญาต หรือได้รับ
สัมปทานจากรัฐมนตรี

ข. กิจการดังต่อไปนี้ หรือกิจการอันมีสภาพคล้ายคลึงกัน
ประกอบด้วย

1. การประกันภัย
2. การคลังสินค้า
3. การธนาคาร
4. การออมสิน
5. เครดิตฟองซิเอร์
6. การรับรองหรือการรับซื้อตัวเงิน
7. การจัดหาทำซึ่งเงินทุนแล้วให้ผู้อื่นกู้เงินนั้น หรือ
เอาเงินนั้นซื้อหรือซื้อลดตัวเงินหรือตราสาร
เปลี่ยนมืออื่นหรือตราสารการเครดิต
8. การซื้อ ขาย หรือแลกเปลี่ยนตราสารแสดงสิทธิ
ในหนี้ หรือทรัพย์สิน เช่น พันธบัตร หุ้น หุ้นกู้
หรือตราสารพาณิชย์หรือการทำหน้าที่เป็นตัวแทน
นายหน้า ผู้จัดการ หรือผู้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับ
การลงทุนในตราสารดังกล่าวหรือการจัดให้มี
ตลาดหรือสถานที่อันเป็นศูนย์ กลางการซื้อขาย
หรือแลกเปลี่ยนตราสารดังกล่าว

ผู้ที่จะประกอบกิจการเหล่านี้หรือกิจการที่คล้ายคลึงกัน ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

กิจการควบคุมทั้ง 2 ประเภทข้างต้น รัฐมนตรีจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ตามที่เห็นว่าจำเป็นเพื่อความปลอดภัย หรือความผาสุกของประชาชนด้วยก็ได้ซึ่งเมื่อมีประกาศคณะปฏิวัติดังกล่าวแล้ว กระทรวงพาณิชย์ได้นำเงื่อนไขควบคุมกิจการคลังสินค้า พ.ศ. 2500 มาใช้บังคับต่อไป จนถึงปี พ.ศ. 2526 และออกประกาศใช้เงื่อนไขควบคุมกิจการคลังสินค้า พ.ศ. 2526 แทน ซึ่งใช้มาตั้งแต่วันที่ 22 กรกฎาคม 2526 มาจนถึงวันที่ 5 มีนาคม 2535 กระทรวงพาณิชย์ได้ออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่องการกำหนดเงื่อนไขควบคุมกิจการคลังสินค้า พ.ศ. 2535 มาใหม่แทนฉบับเดิม โดยกำหนดหลักเกณฑ์การจัดตั้งและการขออนุญาตขอใบเขตการค้าเนินกิจการและการควบคุม โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้มีความคล่องตัวแก่ผู้ประกอบการในภาวะเศรษฐกิจที่มีการแข่งขันโดยเสรี สำคัญสำคัญของประกาศฉบับนี้ดังได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 1 ส่วนข้อห้ามมิให้ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้ากระทำมีบัญญัติใช้ในข้อ 12 โดยเฉพาะ (6), (7) เป็นการคุ้มครองบุคคลภายนอกไม่ให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากผู้ประกอบกิจการคลังสินค้าและผู้ฝาก โดยบัญญัติไว้ดังนี้

ข้อ 12 ห้ามมิให้ผู้ประกอบกิจการคลังสินค้ากระทำการดังต่อไปนี้

คือ

- (1) ลดทุนโดยมิได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากรัฐมนตรี
- (2) ฝากเงินสดไว้ที่อื่น นอกจากธนาคารหรือบริษัท

เงินทุน

- (3) ซื้อหรือไว้เป็นประจำซึ่งอสังหาริมทรัพย์ เว้นแต่เป็น

การซื้อหรือมีไว้เพื่อประกอบกิจการคลังสินค้าหรือสำหรับใช้เพื่อสวัสดิการของพนักงาน และลูกจ้างของบริษัทตามสมควร

(4) รับทำการเก็บรักษาสินค้าของผู้อื่น โดยทำสัญญาเก็บของในคลังสินค้าหรือออกไปรับของคลังสินค้า หรือประทวนสินค้าโดยไม่มีลายมือชื่อของผู้จัดการในฐานะนายคลังสินค้าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากผู้จัดการ

(5) รับจำนำสินค้าของบริษัทในเครือเดียวกัน ตามประมวลรัษฎากร หรือสินค้าของผู้จัดการ หรือกรรมการของผู้ประกอบกิจการคลังสินค้า ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือโดยทางอ้อม

การรับจำนำสินค้าโดยทางอ้อม ให้ความหมายรวมถึงกรณีดังต่อไปนี้คือ

(ก) รับจำนำสินค้าของบริษัทอื่นซึ่งบุคคลดังกล่าวเป็นผู้จัดการหรือกรรมการ หรือเป็นผู้ถือหุ้นจำนวนตั้งแต่ร้อยละห้าสิบขึ้นไป หรือ

(ข) รับจำนำสินค้าของห้างหุ้นส่วนสามัญที่บุคคลดังกล่าวเป็นหุ้นส่วนหรือ

(ค) รับจำนำสินค้าของห้างหุ้นส่วนจำกัดที่บุคคลดังกล่าวเป็นหุ้นส่วน ผู้จัดการ หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกไม่จำกัดความรับผิดชอบ

(6) ออกใบรับของคลังสินค้าใหม่ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน เมื่อผู้ประกอบกิจการคลังสินค้ายังไม่ได้ยกเลิกใบรับของคลังสินค้าเดิม เว้นแต่ใบรับของคลังสินค้าเดิมนั้นสูญหายหรือถูกทำลาย

(7) ออกใบรับของคลังสินค้าหรือประทวนสินค้า โดยไม่ถูกต้องตรงตามความจริง

1.2 การควบคุมตามกฎหมายเอกชน

เป็นกฎหมายที่บัญญัติถึงนิติสัมพันธ์ของคู่กรณีแต่ละฝ่ายใน
กิจการคลังสินค้าทั้งในส่วนของผู้ฝาก ผู้รับฝาก ผู้รับจำนำ และบุคคลภายนอก
ซึ่งกฎหมายดังกล่าวก็คือ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะ 14 ว่าด้วย
เก็บของในคลังสินค้า มาตรา 770 - 796 และหลักสัญญาทั่วไปตาม ป.พ.พ.

ส่วนที่ 2 การควบคุมกิจการไซโลและห้องเย็น

2.1 การควบคุมตามกฎหมายมหาชน

ในปัจจุบันมีกฎหมายที่รัฐใช้ควบคุมกิจการไซโลและห้องเย็น
เพียงสองฉบับคือประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดให้กิจการไซโล
และกิจการห้องเย็นเป็นกิจการอันมีสภาพคล้ายคลึงกันกับกิจการคลังสินค้า และ
เงื่อนไขควบคุมกิจการดังกล่าว พ.ศ. 2535 ฉบับลงวันที่ 5 มีนาคม 2535
ซึ่งออกมาโดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ 5 ข้อ 7 ข้อ 12 ข้อ 13 ข้อ 22 และ
ข้อ 23 แห่งประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม 2515 ซึ่งสาระ
สำคัญของประกาศดังกล่าวให้ยกเลิกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนด
ให้กิจการไซโลและกิจการห้องเย็น เป็นกิจการอันมีสภาพคล้ายคลึงกันกับกิจการ
คลังสินค้าฉบับลงวันที่ 7 ธันวาคม 2531 เพราะตามประกาศเดิมมิได้กำหนด
มาตรการหรือเงื่อนไขควบคุมการดำเนินงานของกิจการทั้ง 2 ประเภทแต่อย่าง
ใด ในประกาศใหม่นี้มุ่งที่จะควบคุมกำกับและดูแลการดำเนินงานของ
ไซโล และห้องเย็นที่กระทบต่อสาธารณชนหรือบุคคลภายนอก โดยยึดหลักที่จะคุ้ม
ครองบุคคลภายนอกที่สุจริตมิให้ต้องได้รับความเสียหายจากการดำเนินงาน
ดังกล่าว ซึ่งจะเป็นการช่วยส่งเสริมให้กิจการทั้งสองมีความมั่นคงเป็นที่น่าเชื่อ

ถือต่อสาธารณชน และป้องกันมิให้ผู้ประกอบกิจการออกตัวลม (ไม่มีสินค้าอยู่จริง) ซึ่งการควบคุมกำกับดูแลตามประกาศนี้ไม่ได้ใช้บังคับแก่การดำเนินกิจการเกี่ยวกับสินค้าของตนเอง เว้นแต่จะมีการออกตราสารซึ่งสามารถใช้โอนเปลี่ยนมือไปยังบุคคลภายนอกได้นอกจากนี้ตามประกาศฉบับปัจจุบันยังใช้บังคับกับกิจการไซโลและห้องเย็นโดยไม่จำกัดความจุของไซโลและห้องเย็น ทั้งนี้เพื่อป้องกันการหลีกเลี่ยงกฎหมายโดยสร้างไซโลและห้องเย็นให้มีความจุต่ำกว่าที่กฎหมายกำหนด

ประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดให้กิจการไซโลและกิจการห้องเย็นเป็นกิจการอันมีสภาพคล้ายคลึงกับคลังสินค้ามีที่มาจากกรมทะเบียนการค้าปฏิเสธการรับจดทะเบียนวัตถุที่ประสงค์ประกอบกิจการห้องเย็นของห้างหุ้นส่วนและบริษัท โดยเห็นว่า กิจการไซโลหรือห้องเย็น ไม่อาจถือว่าเป็นกิจการคลังสินค้า โดยอ้างคำพิพากษฎีกาที่ 695/2521 ซึ่งวินิจฉัยว่า โจทก์รับฝากสินค้าประเภทของสดแช่เย็น ไม่มีการออกใบรับของคลังสินค้ากับใบประทวนสินค้าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะที่ 14 ไม่เป็นการเก็บของในคลังสินค้าที่ต้องปิดอาคารแสดมภ์ในใบรับฝากของตามประมวลรัษฎากรจะนำความหมายของคลังสินค้าในหมวด 4 ว่าด้วยภาษีการค้ามาใช้ในหมวด 6 ว่าด้วยอาคารแสดมภ์ไม่ได้

นอกจากนี้ ตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ข้อ 3 ก็มีได้กำหนดให้กิจการไซโลและห้องเย็นเป็นกิจการค้าขายอันเป็นสาขารูปโภคหรือเป็นกิจการที่ต้องขออนุญาตตามข้อ 5 และในขณะนั้นก็ยังมิได้ตราพระราชกฤษฎีกา กำหนดให้กิจการดังกล่าว เป็นกิจการอันกระทบกระเทือนถึงความปลอดภัยหรือความผาสุกของประชาชน ตามข้อ 3 (9) แต่อย่างไรก็ดี ดังนั้นการประกอบ

กิจการดังกล่าวจึงไม่ต้องขออนุญาตจากรัฐมนตรี

แต่กรรมการค้าภายในไม่เห็นด้วยจึงหาหรือไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมายคณะที่ 1) พิจารณาแล้วเห็นว่าประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม 2515 มิได้นิยามความหมายของคำว่า "คลังสินค้า" ไว้จึงต้องอาศัยความหมายตาม ป.พ.พ. บรรพ 3 ลักษณะ 14 ว่าด้วยเก็บของในคลังสินค้ามาใช้ ซึ่งจะเห็นได้ว่ากิจการคลังสินค้าจะต้องเป็นการฝากสินค้ามิใช่ฝากทรัพย์สินทั่วไป และผู้รับฝากคือนายคลังสินค้าประกอบกิจการนี้ โดยเรียกเก็บค่าหนึ่งจตอบแทนเป็นทางการค้าปรกติ นอกจากนี้ของที่เก็บไว้ในคลังสินค้าสามารถโอน หรือจำนำ ได้โดยไม่ต้องส่งมอบโดยสลักหลังในใบรับของคลังสินค้าและใบประทวนสินค้าแล้วแต่กรณี แต่ตามข้อเท็จจริงที่รับฟังได้จากคำชี้แจงของผู้แทนกรรมการค้าภายในว่า กิจการห้องเย็นตามข้อหาหรือเป็นการบริการรับฝากสิ่งของเก็บรักษาไว้ในห้องเย็นเพื่อถนอมให้สิ่งของอยู่ในสภาพเดิม ไม่มีการออกหลักฐานการรับฝากที่มีลักษณะเป็นใบรับของคลังสินค้าหรือใบประทวนสินค้าซึ่งเป็นตราสารที่อาจเปลี่ยนมือได้ เอกสารหลักฐานการรับฝากทรัพย์สินที่เสนอมามีลักษณะเป็นใบรับฝากทรัพย์สินธรรมดา กล่าวคือระบุว่าเป็นใบรับฝากของแต่ในห้องเย็น มีชื่อที่อยู่ของผู้รับฝาก มีช่องกรอกรายการและรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งของที่ฝากรวมทั้งกำหนดเวลาการฝากและลายมือชื่อผู้รับของเท่านั้น ไม่มีข้อความใดที่แสดงให้เห็นว่าเป็นตราสารที่อาจสลักหลังโอนกรรมสิทธิ์ในสิ่งของหรือสินค้าต่อไปได้และ ไม่มีการออกประทวนสินค้าควบคู่กันไปด้วย เช่นในกรณีฝากของในคลังสินค้าตาม ป.พ.พ. กิจการห้องเย็นจึงมีลักษณะเป็นการฝากทรัพย์สินโดยมีค่าหนึ่งจแต่ไม่เข้าลักษณะเป็นการเก็บของในคลังสินค้าตาม ป.พ.พ. เพราะแม้จะมีการรับฝากหรือเก็บรักษาสินค้าเพื่อค่าหนึ่งจเป็นทางการค้าปรกติ

แต่ผู้ฝากและผู้รับฝากหาได้มีนิติสัมพันธ์หรือสิทธิและหน้าที่ต่อกันตามที่บัญญัติไว้ใน
 ป.พ.พ. มาตรา 770 - 796 ในเรื่องการเก็บของในคลังสินค้าไม่ นอกจาก
 นี้เงื่อนไขการควบคุมกิจการคลังสินค้า พ.ศ. 2526 มีความมุ่งหมายเพื่อใช้ควบ
 คุมกิจการรับฝากสินค้าที่มีลักษณะเป็นกิจการคลังสินค้าเท่านั้น มิใช่มุ่งหมายจะ
 ใช้ควบคุมการเก็บรักษาสินค้าที่ไม่มีลักษณะกิจการคลังสินค้าด้วย กิจการห้องเย็น
 จึงยังถือไม่ได้ว่าเป็นกิจการที่ต้องขออนุญาตจากรัฐมนตรีตามข้อ 5(2) แห่ง
 ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม 2515

แต่อย่างไรก็ตามต่อมาคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยกรรมการ
 ร่างกฎหมายคณะที่ 1 ก็ได้วินิจฉัยตามข้อหาหรือของกรมการค้าภายในเวลาต่อมา
 อีกว่า

1. กิจการอันมีสภาพคล้ายคลึงกันกับการคลังสินค้าตามข้อ 5
 (2) แห่งประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 58 นั้นจะต้องเป็นกิจการที่มีลักษณะคล้าย
 คลึงกันกับการคลังสินค้าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และเป็นกิจการอัน
 กระทบถึงความปลอดภัยหรือความผาสุกของประชาชนซึ่งจะต้องพิจารณาเป็น
 เรื่อง ๆ ไป

2. กิจการห้องเย็นและกิจการไซโล เป็นกิจการอันมีสภาพ
 คล้ายคลึงกันกับการคลังสินค้า ทั้งนี้เพราะเอกสารที่กิจการห้องเย็นและกิจการ
 ไซโลออก เจ้าของสินค้าสามารถนำไปเป็นหลักฐานในการโอนกรรมสิทธิ์หรือใช้
 เป็นหลักฐานในการจำนำกับธนาคารพาณิชย์ได้ทำนองเดียวกับใบรับของคลังสิน
 ค้าและใบประทวนสินค้า กิจการห้องเย็นและกิจการไซโลจึงมิใช่แต่เพียงกิจการ
 ที่ก่อให้เกิดนิติสัมพันธ์ระหว่างเจ้าของสินค้า (ผู้ฝาก) และผู้ประกอบกิจการ
 (ผู้รับฝาก) เท่านั้น แต่ยังอาจก่อให้เกิดผลในทางกฎหมายต่อบุคคลภายนอกได้
 ด้วย และอาจก่อให้เกิดความเดือดร้อนต่อบุคคลภายนอกและมีผลกระทบในทาง

เศรษฐกิจโดยรวมได้ เช่น มีการอภิไวยรับสินค้าระบุปริมาณสูงกว่าที่เป็นจริง หรืออภิไวยรับสินค้าล่วงหน้าก่อนที่จะมีการฝากสินค้า แล้วผู้เป็นเจ้าของสินค้าตามอภิไวยรับสินค้าก็นำไปโอนกรรมสิทธิ์ให้แก่บุคคลอื่นเป็นทอด ๆ ไป เมื่อผู้รับโอนคนสุดท้ายหรือผู้ส่งออกไปขอรับสินค้า ปรากฏว่ามีสินค้าน้อยกว่าที่ระบุไว้ในอภิไวยรับสินค้าหรือไม่มีเลย ทำให้ผู้รับโอนคนสุดท้ายหรือผู้ส่งออก ได้รับความเสียหายและมีผลกระทบต่อ การส่งสินค้าออกด้วยจึงเห็นได้ว่ากิจการห้องเย็นและกิจการไซโลเป็นกิจการที่มีสภาพคล้ายคลึงกับกิจการคลังสินค้าอันอาจกระทบถึงความปลอดภัยหรือความผาสุกของประชาชน

อนุสนธิมาจากการตีความปัญหาข้อกฎหมายทั้ง 2 ฉบับดังกล่าว กระทรวงพาณิชย์จึงอาศัยอำนาจตามความในข้อ 5 ข้อ 7 ข้อ 12 ข้อ 22 และ ข้อ 23 แห่งประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 ลงวันที่ 26 มกราคม 2515 ออกประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง "การกำหนดให้กิจการไซโลและกิจการห้องเย็นเป็นกิจการอันมีสภาพคล้ายคลึงกันกับกิจการคลังสินค้า" ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 8 ธันวาคม 2531 เป็นต้นมาจนถึงวันที่ 5 มีนาคม 2535 กระทรวงพาณิชย์ จึงได้ออกประกาศฉบับใหม่ เรื่อง การกำหนดให้กิจการไซโลและกิจการห้องเย็นเป็นกิจการอันมีสภาพคล้ายคลึงกันกับกิจการคลังสินค้าและเงื่อนไขควบคุมกิจการดังกล่าว พ.ศ. 2535 มายกเลิกฉบับเดิม เพื่อเป็นการให้สอดคล้องกับประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดเงื่อนไขควบคุมกิจการคลังสินค้า พ.ศ. 2535 ด้วย (โปรดดูข้อหาหรือและ คำวินิจฉัยโดยละเอียดในภาคผนวก)

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่า ในปัจจุบันมีกฎหมายที่ใช้ในการควบคุมกำกับ และดูแลกิจการไซโลและห้องเย็น 2 ฉบับคือ ประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 58 และประกาศกระทรวงพาณิชย์ดังกล่าวข้างต้น

2.2 การควบคุมตามกฎหมายเอกชน

ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายใช้บังคับถึงสิทธิหน้าที่ของผู้ฝาก ผู้ประกอบกิจการไซโลและห้องเย็น และบุคคลภายนอกไว้โดยตรง ซึ่งตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ เรื่อง การกำหนดให้กิจการไซโลและกิจการห้องเย็น เป็นกิจการอันมีสภาพคล้ายคลึงกันกับกิจการคลังสินค้า และเงื่อนไขควบคุมกิจการดังกล่าว พ.ศ. 2535 ในข้อ 5 ก็เพ็ชวแต่กำหนดให้กิจการไซโลและห้องเย็นเป็นกิจการอันมีสภาพคล้ายคลึงกันกับกิจการคลังสินค้าเท่านั้น จึงไม่สามารถนำหลักกฎหมายว่าด้วยการเก็บของในคลังสินค้าตาม ป.พ.พ. มาใช้บังคับได้ แม้ตามข้อ 20 ของประกาศดังกล่าวจะกำหนดว่าในกรณีที่ไม่มีข้อกำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ลักษณะ 14 ว่าด้วยการเก็บของในคลังสินค้ามาใช้บังคับมาใช้บังคับแก่กิจการไซโลและกิจการห้องเย็น ก็มีความหมายแต่เพียงว่าหากผู้ฝากมีความประสงค์จะโอนกรรมสิทธิ์สินค้า หรือจำหน่ายสินค้าที่ฝากไว้ในไซโลหรือห้องเย็น จะต้องปฏิบัติตามวิธีการเช่นเดียวกับกิจการคลังสินค้า คือ ต้องสลักหลังลงในใบรับของคลังสินค้า และใบประทวนสินค้าที่กิจการไซโลและห้องเย็นออกให้แต่จะมีผลทางกฎหมายประการใดจะได้วิเคราะห์โดยละเอียดไปในบทที่ 4

ศูนย์วิจัยและพัฒนา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย